

Gerbiamasis partizanų vade Juozai Lukša,

rašau Jums su didele pagarba, norėdamas padėkoti iš visos širdies už Jūsų pasiaukojimą mūsų Tėvynės ir jos žmonių labui, bei noriu papasakoti, kokia yra mano laikų Lietuva, kuri be Jūsų ir visų dvidešimties tūkstančių kovotojų už laisvę ir tiesą ryžto kažin, ar būtų išaugusi į tokį stiprų, galingas audras atlaikantį ąžuolą. Šis ąžuolas Jūsų laikais buvo naikinamas žiauraus raudonojo maro, tačiau Jūs sugebėjote išsaugoti sveiką ąžuolo gilę ateities kartoms.

Jūsų, kaip ir visų partizanų, apsisprendimas eiti į miškus ir kovoti prieš žymiai pajėgesnį priešą yra herojiškas ir parodantis nenusakomą jokiais lietuviškais žodžiais jausmą Tėvynei. Jei man pačiam tektų atsidurti tokioje likimo kryžkelėje, nežinia, ar išdrįščiau pasirinkti Jūsų kelią. Sovietams ištrėmus didelę dalį intelektualų, jūs, paprasti ir nuoširdūs kaimo žmonės, ėmėtės iniciatyvos ir tapote tikrais moraliniais autoritetais. Morale ir vertybėmis jūs įveikėte šiose pozicijose beginklį priešą ir tapote išskirtiniu pavyzdžiu ne vien Lietuvos, bet ir pasaulio istorijoje. Man sunku įsivaizduoti, iš kur tiek drąsos ir ryžto Jumyse, kai žengėte į mirties šešėlių pasaulį, puikiai žinodamas, jog iš jo gyvas neišeisite, ir kas dėjosi jūsų širdyje tuo momentu. Jūs išlikote gyvas mūsų ir istorijos atmintyje, o Jus nužudę okupantai ir išdavikai liko visų amžinai pamiršti istorijos parašėse.

Esate išskirtinis partizanas, kuriam teko garbė perduoti į užsienį žinią apie tai, kas dedasi už geležinės uždangos, kokia nuožmi kova už laisvę vyksta, kokį niekingą pragarą sovietai kuria Lietuvoje. Man pačiam apie tai teko išgirsti vaikystėje, nes dažnai bendraudavau su tremtiniais, be to, būdamas penkerių metų buvau su tėčiu nuvykęs pas jūsų brolių Antaną, tad, nors ir iš vaikystės daug ko neatsimenu, bet ši patirtis man įskiepijo rūpestį Tėvyne. Būdamas užsienyje, kol ieškojote Vakarų pasaulio valstybėse pagalbos partizanų kovai už Tėvynę ir demokratiją, jūs sutikote savo gyvenimo meilę Nijolę. Tikiu, jog tai buvo pakylėjanti meilė, nuspalvinusi pilką gyvenimą gražiausiomis spalvomis ir suteikusi sielai ramybę. Nors jūs Lietuvą laikėte savo pirmąja žmona, o Nijolę antrąja, tačiau, matyt, išsiskyrimas su ja buvo kankinantis ir skausmingai daužantis širdį į tūkstančius dalelių. Kokia neteisybė ir absurdas, kai žmonės, mylintys vienas kitą, negali būti kartu, juk be meilės žmogus šiame pasaulyje tik egzistuoja. Tačiau Jūs neturėjote kito pasirinkimo, Nijolė tai puikiai suprato ir Jūsų nekaltino. Šis meilės ryšys Jus tik skatino kovoti už mylimą Tėvynę ir turbūt žadino viltį, jog jūs dar susitikssite. Jūsų vietoje kažin, ar turėčiau tiek ryžto palikti mylimą žmogų, nes mano širdžiai būtų per daug skausminga. Retas žmogus turi tokią dvasinę stiprybę ir taip karštai myli Tėvynę, todėl Jūs esate man pavyzdys ir siekiamybė.

Jūsų svajonė ir viso gyvenimo tikslas bei pareiga buvo įgyvendinta. 1990 m. kovo 11 dieną Lietuva pagaliau tapo nepriklausoma demokratine respublika ir mūsų trispalvė laisvai suplėvesavo šalyje. Per trisdešimt vienerius nepriklausomybės metus Lietuva tapo moderni, gerbiama ir žinoma pasaulyje. Ji - pavyzdys kitoms demokratijos siekiančioms valstybėms. Žinoma, valstybė dar labai jauna, turinti begalę problemų ir trūkumų, kuriuos dažnai lemia dar kai kur pasirodantis sovietinis mentalitetas, tačiau jis, nors kartais ir persiduoda jaunajai kartai, neabejotinai nyksta. Mes, jaunoji karta, gimusi nepriklausomybės metais, esame laisvi, atviri pasauliui žmonės, su platesniu mąstymu nei tėvų. Dabar nemaža dalis žmonių išvyksta iš Lietuvos, bet juk tam ir duota laisvė, kad pamatytume pasaulį, patirtume daugybę nuostabių gyvenimo akimirų, o paskui grįžtume namo, kaip gandrai grįžta į gimtuosius lizdus. Visa tai visų jūsų,

partizanų, dėka. Jei nebūtumėte pasipriešinę sovietiniam melui ir klastai, tai tauta būtų buvusi galutinai užspausta po okupanto padu, įgavusi iškreiptą mentalitetą, o toji ažuolo gilė taip ir nebūtų išdygusi. Kad ir laisvi, tačiau be Jūsų Lietuvos žmonės vis dar būtų nelaisvi savo mąstymu. Ačiū Jums už mūsų šalies globą tais sunkiais laikais. Nors šiuo atveju tiesiog „ačiū“ neužtenka. Mano nuomone, tik būdami sąžiningi sau ir aplinkiniams, užjausdami ne vien artimą, bet ir svetimą žmogų bei gindami vertybes, laisvę ir demokratiją, būsimė pasakę Jūsų pasiaukojimo vertą AČIŪ.

Tikiuosi, dabartinė Lietuva ir manimi nenusivilsite, juk mes visi dar tik augame.

IVe klasės gimnazistas iš Anykščių

Jono Biliūno gimnazijos

Daumantas Žąsinas